

Klimat- och näringslivsdepartementet
Enheten för branschernas
konkurrenskraft

Datum

2026-08-28

Diarienummer

Ä 2026-1620

**Remissvar – Europeiska kommissionens förslag
till *förordning om ett ramverk för åtgärder för
att stärka EU:s halvledarekosystem och om
upphävande av förordningen (EU) 2023/1781,
(Chips Act 2.0) COM(2026) 504 final, Ert dnr.
KN2026/01414***

Tillväxtverket arbetar för konkurrenskraftiga företag och en hållbar utveckling i alla delar av Sverige. Myndigheten gör detta genom att skapa förutsättningar för stärkt konkurrenskraft, ökad innovation, förbättrad omställningsförmåga och en hållbar utveckling i hela landet.

Tillväxtverket är beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet för industri, byggande och handel. Verksamheten bedrivs inom tre politikområden – regional utvecklingspolitik, landsbygdspolitik och näringspolitik – som är ömsesidigt förstärkande.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Sammanfattning

Ekosystemet för halvledare har utvecklats till ett område med stor strategisk betydelse. Erfarenheter har visat att handelssanktioner inom sektorn kan tillämpas som ett kraftfullt geopolitiskt påtryckningsmedel. Samtidigt investeras hundratals miljarder euro i inhemsk tillverkning i olika länder. Tillväxtverket välkomnar att den nuvarande halvledarakten uppdateras med en ny version, halvledarakten 2.0, som på ett bättre sätt adresserar dagens utmaningar. Myndighetens huvudsakliga synpunkter delas upp på ett antal områden:

■ Budget

- Länder som USA, Kina och Sydkorea lägger stora resurser på att bli världsledande inom flera områden för värdekedjan inom halvledare. EU ligger efter och kommer att behöva fokusera och investera i väl utvalda områden. Detta kommer att kräva finansiering.
- Det är oklart hur stora resurser som kommer att avsättas på europeisk nivå och vilka krav på nationell medfinansiering som kommer att ställas, vilket komplicerar möjligheten att ta ställning till flera av förslagen. län
- Tillgång till långsiktigt privat och institutionellt kapital är avgörande och genomförandet av EU:s spar- och investeringsunion blir centralt.

■ Prioriteringar

- EU bör sträva efter oersättlighet (eng. *indispensable*). Insatser bör fokuseras så att övriga världen blir beroende av EU på enskilda områden. Självförsörjning bedöms inte realistiskt.
- Satsningar bör fokusera på områden där EU kan bygga unika styrkor och minska strategiska beroenden.
- Strategiska projekt, som EU föreslås kunna utse, bör vara tydligt förankrade inom unionen, även om internationella samarbeten och internationella investeringar välkomnas inom unionen.

■ Tillståndprocesser

- En gemensam kontaktpunkt och snabbare processer välkomnas.
- Ett samlat tillståndsförfarande bör vara frivilligt för företagen. Krav på en enda ansökan och begränsade möjligheter att begära kompletteringar riskerar att göra processerna mindre effektiva.
- Erfarenheter från kontaktpunkter för tillståndprocesser för projekt inom nettonollindustrin och för kritiska råmaterial bör tillvaratas.

■ Efterfrågeåtgärder

- Det är positivt att halvledarakten 2.0 syftar till att stärka efterfrågesidan.
- Otydligheter föreligger rörande hur efterfrågeacceleratorn och andra instrument som föreslås faktiskt ska skapa ökad efterfrågan.
- Föreslagna åtgärder inom offentlig upphandling kan bidra, men riskerar samtidigt att öka administrationen och kräva författningsändringar inom såväl upphandlings- som sekretesslagstiftningen.

■ B2B-plattform

- Syftet att kunna observera tidiga varningar om störningar i leveranskedjor är positivt.
- Tillväxtverket ifrågasätter plattformens värde i förhållande till dess tillförlitlighet, säkerhet och administration.
- Om plattformen införs bör kraven på företagen begränsas, liksom möjligheten för kommissionen att använda sanktioner mot företag.

Inledande kommentarer

Allt från betalningar och e-handel till energiförsörjning, respiratorer och fordonsproduktion är beroende av halvledare. Detsamma gäller de smarta produkter som idag genomsyrar både företag och hushåll. I alla dessa fall är halvledare som tillverkas utanför EU centrala. Störst förbrukning av halvledare har idag produktion av konsumentelektronik, vilken huvudsakligen utförs i Asien. Detta får till följd att också produktionen av halvledare sker i Asien. Därutöver har halvledare blivit ett område där stormakter använder handelssanktioner som geopolitiskt påtryckningsmedel samtidigt som hundratals miljarder euro investeras i inhemsk tillverkning i olika länder.

När den första halvledarakten (förordning (EU) 2023/1781) antogs stod EU för omkring 10 procent av den globala halvledarproduktionen. Ett av målen med rättsakten var att fördubbla andelen till 20 procent. Utvecklingen har därefter gått i motsatt riktning och EU:s andel av världsproduktionen har minskat.

Halvledarakten 2.0 syftar därför till att stärka den europeiska halvledarsektorn genom att stimulera efterfrågan, snabba på tillståndprocesser och bygga vidare på de drygt 50 miljarder euro som har mobiliserats tidigare. I sammanhanget kan noteras att investeringar är på andra nivåer i USA och Asien jämfört med EU. Exempelvis har USA:s Chips and Science Act resulterat i över 800 miljarder USD i privata investeringar sedan 2020 enligt Semiconductor Industry Association (SIA, 2026). Även asiatiska länder så som Sydkorea genomför stora satsningar. Exempel på detta är att Sydkorea under juni 2026 tagit in två storföretag för en satsning på 576 miljarder USD för AI-chip, i syfte att befästa globalt ledarskap (Reuters, 2026).

Flera aktörer har pekat på strukturella utmaningar för Europas halvledarsektor. Svensk Elektronik lyfter bland annat fram begränsad tillgång till riskkapital och kompetensbrist (Svensk Elektronik, 2026). Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA, 2026) understryker samtidigt att val behöver göras om man ska satsa på skala eller specialisering. I dessa fall bör direkt konkurrens med stora globala tillverkare undvikas och satsningar bör istället göras på specialisering inom valda nischer med mycket forskning och innovation. Samtidigt kan internationellt samarbete få en allt viktigare roll. Detta är i linje med att EU är starkt på flertalet områden när det gäller tillverkning av maskiner och utrustning för halvledarproduktion.

Mot denna bakgrund välkomnar Tillväxtverket ambitionen i halvledarakten 2.0 att stärka konkurrenskraft, resiliens och försörjningstrygghet i den europeiska halvledarsektorn. Samtidigt anser myndigheten att begreppet oersättlighet (eng. *indispensability*) tydligare bör framgå. Orsaken är, vilket kopplar samman till hänvisningar enligt Svensk Elektronik och IVA ovan, att om EU gör sig oersättliga inom strategiska delar av värdekedjan stärks unionens förhandlingsposition och strategiska handlingsutrymme, även om vissa externa beroenden kvarstår. Att satsa på oersättlighet inom vissa områden är ett betydligt mer realistiskt mål i jämförelse med att bli självförsörjande. En förutsättning för stärkt oersättlighet är att innovationer och teknologier behålls inom unionen, vilket kräver kapital. I denna del finns ett mer utvecklat resonemang under rubriken budget nedan.

För svensk del är det, utöver vad som faktiskt framgår i förslag till halvledarakten 2.0, också viktigt att möjligheterna som införs i rättsakten faktiskt tas om hand på ett bra sätt för att skapa affärsmöjligheter och konkurrenskraft för svenska företag.

I syfte att uppnå detta ser Tillväxtverket positivt på att en nationell strategi för halvledare, med tydlig inriktning på Sveriges prioriterade fokusområden, tas fram och beslutas där fokus bör vara områden där Sverige har potential att bli oersättliga. Samtidigt vet vi att Svensk Elektronik redan har tagit fram ett förslag som skulle kunna fungera som en utgångspunkt för detta (Svensk Elektronik, 2026). Vidare har också

Tillväxtverket i en rapport beskrivit att Sverige har spetskunskap inom vissa områden. Några av dessa skulle kunna exploateras för att skapa områden där produkter från EU blir oersättliga (Tillväxtverket 2023).

Sammantaget ser Tillväxtverket halvledarakten 2.0 som ett viktigt instrument för att stärka EU:s halvledarekosystem. Tillväxtverket finansierar flera projekt inom halvledarområdet för att ytterligare stärka Sveriges ekosystem för halvledare.

Tillväxtverkets remissvar är utformat utifrån myndighetens ansvar inom industripolitiken och struktureras utifrån de huvudsakliga områden som vi vill kommentera, snarare än utifrån aktens kapitelindelning.

Budget

Tillväxtverket konstaterar att flera av de föreslagna åtgärderna är beroende av finansiering. Det rör exempelvis pilotlinor, B2B-plattform och strategiska projekt. Nu föreslagen förordning avses att träda i kraft under perioden strax före EU:s kommande långtidsbudget (MFF) för perioden år 2028–2034. I det pågående lagstiftningsarbetet är det därför en utmaning att förstå hur mycket budget som kan komma att allokeras för de föreslagna initiativen samt om, och i så fall hur stor andel, nationell medfinansiering som kan komma att krävas. Tillväxtverket välkomnar ett förtydligande i denna del. Ett exempel på en sådan oklarhet är avseende ansökan om status som ett europeiskt initiativ för halvledarteknik (eng. *European semiconductor technology initiative*). Av Artikel 15.2 (d) framgår att en sådan ansökan ska förenas med en handling som visar att en eller flera medlemsstater är redo att stödja etableringen av initiativet. Tillväxtverket menar att det vore önskvärt med förtydligande kring vilket åtagande ett sådant stöd innebär för medlemsstaterna. I det kommande nationella författningsarbetet är det också viktigt att tidigt identifiera vem som är behörig att utfärda ett sådant intygande om stöd för svensk räkning.

Klart är att de föreslagna åtgärderna förutsätter tillgång till tillförlitligt och långsiktigt privat och institutionellt kapital. I detta sammanhang är genomförandet av EU:s spar- och investeringsunion en viktig förutsättning för att mobilisera europeiskt sparande till strategiska investeringar, stärka tillgången till riskkapital och långsiktig finansiering samt möjliggöra nästa steg i genomförandet av halvledarakten 2.0.

Kompetenscentra och regionala excellenskluster

Genom den första halvledarakten etablerades Chips Competence Centers i de flesta medlemsstater. I Sverige finns Swedish Chips Competence Center (SCCC). SCCC finansieras till hälften av EU och resterande del utgörs av nationella medel via Vinnova. I halvledarakten 2.0 föreslås dessa centra finnas kvar med ett delvis utökat uppdrag. Tillväxtverket menar att det är bra att bygga vidare på etablerade funktioner och välkomnar även det utökade uppdraget. En förutsättning för detta är att finansieringen fortsätter enligt nuvarande modell.

Av förslag till förordning framgår att geografiska områden ska kunna ansöka om att bli regionala kluster inom halvledarsektorn (eng. *European Semiconductor Regions of Excellence*). En ansökan om att bli utsedd till ett sådant kluster är omfattande och ska bland annat innehålla en långsiktig investeringsplan. Någon finansiering för dessa kluster föreslås inte. Tillväxtverket anser att syftet med dessa kluster behöver förtydligas. En tydlig nytta är en förutsättning för att statusen kommer att utnyttjas.

För Sveriges del är det viktigt att de nationella samarbeten som redan finns (till exempel Myfab) kan ingå som en enhet i en ansökan. Orsaken är att ett skapande av ett regionalt kluster inom halvledarsektorn inte ska leda till splittring av redan etablerade samarbeten. Definitionen av en "region" blir därmed väsentlig. Om en region kommer

att kräva geografisk närhet kan Sverige och andra glest befolkade områden missgynnas.

Sammantaget finns oklarheter kring förslagen, där Tillväxtverket anser att de största frågetecknen finns i hur dessa regioner definieras och vilken nytta det innebär att bli utsedd till en sådan region.

Prioriteringar av projekt

Det finns flera kriterier för att utse strategiska projekt, bland annat inom de områden som anges i Artikel 17 och Bilaga II. I Artikel 19 anges därutöver att projekt inom området "Union-based open foundry for advanced semiconductor manufacturing" ska ges högsta prioritet. Det är dock oklart i vilken utsträckning denna prioritering ska väga tyngre än övriga kriterier vid urval av strategiska projekt.

Artikel 4 anger att det övergripande målet för Chips for Europe Initiative 2.0 ska uppnås genom storskaligt kapacitetsbyggande längs hela unionens värdekedja. Initiativet ska bland annat stärka ekonomisk säkerhet, resiliens, oersättlighet och industriell konkurrenskraft. Ett liknande syfte kommer till uttryck i begreppet "first-of-a-kind" som avser etablering av nya eller väsentligt förbättrade produktionsanläggningar inom unionen.

På flera ställen i förordningen framhålls även vikten av att stärka unionens resiliens. Störst effekt finns på områden där inte partners finns i länder som i andra sammanhang i akten beskrivs som "domestic undertakings". Sammantaget bedömer Tillväxtverket att satsningar som stärker unionens oersättlighet i många fall även bidrar till ökad resiliens och därför bör ges särskild vikt vid urval av strategiska projekt. Om unionen bygger upp kapacitet inom områden där andra länder är beroende av EU stärks unionens strategiska handlingsutrymme i situationer av geopolitisk osäkerhet. Samtidigt kan investeringar i produktionskapacitet motiveras inom områden där betydande beroenden kvarstår och där kapaciteten inom unionen, och hos "domestic undertakings", fortfarande är begränsad.

Kommissionen kan erkänna projekt i halvledarvärdekedjan som strategiska, både inom unionen och i tredjeland, under förutsättning att ett antal kriterier är uppfyllda. Projekten ska bland annat väsentligt bidra till unionens gemensamma intresse, ha en tydlig gränsöverskridande dimension, stärka unionens oersättlighet, resiliens och välstånd samt i betydande utsträckning bidra till teknologisk suveränitet och ledarskap. Tillväxtverket tolkar normalt kravet på gränsöverskridande dimension som att minst två medlemsstater inom unionen ska vara involverade. I detta fall framgår dock att även aktörer i tredjeland kan utses inom ramen för strategiska projekt. Det är därför oklart om kravet på gränsöverskridande dimension avser samarbete mellan medlemsstater, samarbete med aktörer i tredjeland eller båda dessa alternativ.

Tillväxtverket ställer sig vidare tveksamt till att strategiska projekt, som utgör några av unionens mest omfattande satsningar inom området, ska kunna ha en huvudsaklig aktör etablerad i tredjeland. Myndigheten ser positivt på internationella samarbeten, men anser att den ledande aktören i ett strategiskt projekt bör vara etablerad inom EU. Ett viktigt skäl är att ägarförhållanden i företag utanför unionen kan förändras utan att EU har möjlighet att påverka utvecklingen, vilket kan påverka de strategiska intressen som satsningarna syftar till att stärka. Tillväxtverket noterar även att det i dagsläget saknas särskild reglering av utländska direktinvesteringar riktade mot halvledarsektorn. I stället hänvisas till förordningen om granskning av utländska direktinvesteringar (EU) 2019/452, vilket framgår av skäl 33.

Det råder även oklarhet kring vilka aktörer som kan delta i strategiska projekt. I Artikel 16, p. 1(b) anges att strategiska projekt "is carried out by domestic

undertakings". Samtidigt föreskriver Artikel 16, p. 3 att projekten ska vara "limited to Union entities", medan Artikel 16, p. 4 öppnar för deltagande av "legal entities" från tredje land. Begreppet "union entities" definieras inte i förordningen. Mot bakgrund av det anser Tillväxtverket att förhållandet mellan dessa bestämmelser och den avsedda avgränsningen bör tydliggöras.

Även om Tillväxtverket anser att visst förbehåll bör finnas mot bestämmelser som tillåter att strategiska projekt har en huvudsaklig aktör i tredje land poängterar myndigheten att åtgärder som stärker incitament för investeringar i halvledarsektorn inom unionen bör välkomnas. Det gäller både om europeiska företag vill investera eller om ett företag från tredje land exempelvis vill investera i en fabrik.

Samlat tillståndsförfarande

Tillväxtverket anser att det är positivt med förslaget om en samordnad ingång till tillståndsrelaterade frågor för europeiska initiativ för halvledarteknik och strategiska projekt. Detta innebär en samlad tillgång till korrekt och ändamålsenlig vägledning genom tillståndprocessen.

Tillväxtverket, som för närvarande är utsedd till nationell kontaktpunkt enligt betydelsen av detta i befintlig halvledarakt (eng: *national single point of contact*), konstaterar att den kontaktpunkt (eng: *one stop shop*) som nu föreslås för tillståndprocesser har en väsentligt annorlunda funktion än vad som ingår i myndighetens nuvarande uppdrag som nationell kontaktpunkt. Tillväxtverket ser ett värde i att den kontaktpunkt (eng: *one stop shop*) som nu föreslås att inrättas för europeiska initiativ för halvledarteknik och strategiska projekt bygger vidare på de arbetssätt och erfarenheter som utvecklas inom förordningarna om nettonollindustrin (2024/1735) och kritiska råmaterial (2024/1252).

Vad gäller förslaget i Artikel 22 om att europeiska initiativ för halvledarteknik och strategiska projekt ska lämna in en enda, samlad ansökan rörande alla projektets tillstånd, till kontaktpunkten (eng: *one stop shop*) så vill Tillväxtverket framföra vikten av att tydliggöra att förslaget om ett enda samlat tillståndsförfarande, genom kontaktpunkten, ska vara frivillig för företagen. Tillväxtverkets uppfattning är därutöver att ett projekt bör kunna lämna in flera ansökningar, inom samma projekt, löpande till kontaktpunkten. Detta eftersom projekt varierar i omfattning och komplexitet, vilket innebär att företag kan komma att behöva lämna in tillståndsansökningar vid olika tidpunkter, i takt med att projektet utvecklas. En sådan, för företagen mer flexibel, ordning skulle minska projektens initiala administrativa börda och kostnader. Vid en sådan justering är det viktigt att tidsfristen per ansökan tydliggörs i rättsakten.

Tillväxtverket menar att de begränsningar som införs i Artikel 22 avseende möjlighet för kontaktpunkten att begära komplettering av ansökan för europeiska halvledarinitiativ eller strategiska projekt är god, nämligen att minska onödig skriftväxling under tillståndprocesser, men att den föreslagna regleringen i praktiken kan göra tillståndprocesserna mer tungrodda. Detta eftersom regleringen innebär att kontaktpunktens möjlighet att tillse att ansökningar är kompletta begränsas, vilket i sin tur kan försvåra möjligheten att erforderliga tillstånd beviljas.

Vad gäller de föreslagna tidsfristerna vid dessa tillståndsansökningar så vill Tillväxtverket poängtera vikten av att berörda prövningsmyndigheter på lokal, regional och nationell nivå i god tid får tydlig vägledning om vilka projekt som omfattas av bestämmelserna. Detta är en förutsättning för att företag ska få en likvärdig och förutsebar behandling oavsett var i Sverige verksamheten bedrivs.

Tillväxtverket vill utöver detta framhålla betydelsen av en tidig kontakt mellan företag och berörda myndigheter för att bidra till en mer effektiv tillståndsprocess och minska risken för ofullständiga ansökningar.

Slutligen behöver halvledarakten 2.0 utformas så att den är samordnad med de parallella förhandlingarna om *Industrial Accelerator Act* (IAA) och *European Business Wallet* (EBW), för att säkerställa en enhetlig reglering avseende effektivare tillståndsprocesser.

Efterfrågeåtgärder och deras effekter

Efterfrågan på halvledare är relativt låg i EU, eftersom en stor del av efterfrågan kommer från konsumentelektronik med tillverkning i Asien. Trots detta är halvledare vitala för sektorer som är viktiga för Sverige, exempelvis elektronisk kommunikation, fordon, försvar, och rymd. Förordningen specificerar i detta avseende att ett mål är att utveckla en stark användarmarknad i nyckelsektorer. En tillräcklig efterfrågan är vital för att skapa affärsmöjligheter och incitament för nya investeringar.

Tillväxtverket välkomnar ambitionen att stärka efterfrågan, vilket i sin tur kan skapa bättre affärsmöjligheter för halvledarsatsningar i unionen. Denna synpunkt går i linje med motsvarande synpunkter i vårt remissvar på Förordningen om industriell acceleration och omställning (KN2026/00781).

För att efterfrågan ska finnas bredare, från de leverantörer som kan uppkomma i EU, krävs dock att dessa även är konkurrenskraftiga utifrån ett globalt perspektiv. Om de europeiska leverantörerna är väsentligt dyrare än asiatiska alternativ blir det mer komplicerat att skapa affärsmöjligheter och uppnå tillräcklig skala. Prisnivån måste vara tillräckligt lika för att även andra potentiella kunder, utanför offentlig upphandling, ska anse det rimligt att köpa europeiska alternativ. I synnerhet blir detta viktigt mot bakgrund av att privata investeringar behöver mobiliseras.

Tillväxtverket anser att det finns frågetecken kring hur en ökad efterfrågan på europeiska leverantörer kan ske och vilka effekter detta förväntas få. När det gäller efterfrågeacceleratorn (artikel 8) framgår det inte hur den ska genomföras, vilket bör tydliggöras. På likartat sätt är det inte tydligt hur efterfrågeforumet eller övriga efterfrågeåtgärder faktiskt ska skapa den efterfrågan som skulle krävas för att skapa förutsättningar för ökad produktion av halvledare i EU.

Ett konkret sätt att skapa efterfrågan är offentlig upphandling som föreslås i artikel 30. Eftersom det är mindre troligt att halvledare i sig upphandlas direkt föreslås i halvledarakten 2.0 möjligheten att inom viss upphandling kräva försörjningstrygghetsdeklarationer. Detta för att tydliggöra var de i infrastruktur, utrustning och system ingående halvledarna har sitt ursprung. Av artikel 31.2 framgår vidare att kommissionen, efter konsultation med europeiska nämnden för halvledare (ESB), kan anta ett genomförandebeslut, som reglerar i vilka sektorer som kravet på en försörjningstrygghetsdeklaration ska tillämpas av upphandlande enheter. Möjlighet till undantag från detta regleras i föreslagen artikel 31.3.

Tillväxtverket konstaterar att införandet av försörjningstrygghetsdeklarationer kommer att kräva en omarbetning av det nationella upphandlingsregelverket. Förslaget kommer att leda till ökad administrativ börda för de företag och offentliga aktörer som kan komma att behöva upprätta försörjningstrygghetsdeklarationer, samt hantera spårning och verifiering av kraven. En sådan ökad administrativ börda kan innebära högre kostnader för företag och slutkunder. Företag kan också behöva anpassa befintliga leverantörskedjor. En fördjupad analys av konsekvenserna av nödvändiga författningsändringar har inte gjorts inom ramen för detta remissvar.

Tillväxtverket vill i detta sammanhang särskilt föra fram att i nu föreslagen artikel 30.5 samt 30.6 föreslås att vid offentlig upphandling med försörjningstrygghetsdeklaration

ska den utsedda nationella behöriga myndigheten, i nuvarande fall Tillväxtverket, notifieras av den upphandlande myndigheten. Den nationella behöriga myndigheten ska i sin tur sammanställa en verifierad lista på de inhemska företag som identifierats genom offentlig upphandling inom medlemsstaten. Den verifierade listan kan helt eller delvis delas mellan medlemsstaterna. Tillväxtverket menar att den myndighet som åläggs att ansvara för den verifierade listan i god tid ska ges förutsättningar att hantera dessa åtaganden. Det är i denna del, enligt Tillväxtverket, bland annat önskvärt att en översyn av offentlighets- och sekretesslagstiftningen genomförs, för att säkerställa att skydd för eventuellt känsliga uppgifter upprätthålls under hela kedjan av informationsinsamling och överföring av information. En sådan översyn kan också ha bäring på de generella sekretessbestämmelser som nu föreslås i artikel 50.

Tillväxtverket utgår ifrån att omnämnandet i av direktiv 2024/23/EU i artikel 30 rätteligen ska vara direktiv 2014/23/EU.

Sammantaget är det Tillväxtverkets uppfattning att ambitionen att införa instrument för att driva på inhemsk efterfrågan är positiv.

Europeiska nämnden för halvledare

Den europeiska nämnden för halvledare (Eng: *European Semiconductor Board*, hädanefter ESB) har idag en roll som länk mellan medlemsstaterna, kommissionen och marknaden. ESB bemannas från Sverige av personal från Tillväxtverket, på direkt uppdrag från Regeringskansliet. ESB har en central roll när det gäller att besluta om krisåtgärder. I den nya akten föreslås ESB få fler uppgifter. Tillväxtverket anser att en breddning är bra, vilket delvis tas sin utgångspunkt i det faktum att Sverige via ESB fått en fördjupad kontakt med såväl andra medlemsstater som kommissionen.

Tillväxtverket noterar att ESB:s uppdrag inte är enhetligt formulerat i den föreslagna rättsakten. I några fall står det att ESB:s åsikt ska inhämtas (artikel 15) och i andra fall ska kommissionen samverka med ESB (artikel 33). Ord som används är "opinion", "consultation" respektive "cooperation". Tillväxtverket menar att ESB:s roll måste vara tydlig och att kommissionen inte ska kunna bortse från de synpunkter som framförs via ESB.

Krisåtgärder

B2B-plattformen

Enligt förslaget ska kommissionen inrätta en industriledd plattform för informationsdelning inom halvledarvärdekedjan. Syftet med plattformen är att skapa en mekanism för att ge tidiga varningar vid leveransstörningar på halvledarmarknaden. Detta är tänkt att göras genom att skapa en digital tvilling av värdekedjan för halvledare. Syftet, att genom kontinuerlig uppföljning få tidig information om eventuella störningar i försörjningskedjan, är enligt Tillväxtverket i sig lovvärt. Bland svenska företag är synen på plattformen delad. Några ser den som en möjlighet, medan andra är tveksamma eller negativa.

Tillväxtverket ser flera problem med den föreslagna B2B-plattformen. Dessa kan delas in i tre kategorier: 1) tillförlitlighet, 2) säkerhet, samt 3) administration och hantering.

1. Plattformen ska exempelvis, enligt artikel 34.1 (e), kunna genomföra stresstester av värdekedjan för halvledare samt kunna ge tidiga varningar och vara proaktiv i riskminimeringsarbete. För det fall en betydande andel av leverantörer och slutanvändare, både inom och utanför unionen, inte deltar i plattformen så kommer resultatens tillförlitlighet att påverkas negativt. Detta beror på att plattformens analyser då endast bygger på en begränsad del av marknaden och därmed riskerar att ge en missvisande bild av den faktiska

situationen. Felaktiga resultat kan i sin tur leda till att en krissituation identifieras trots att någon kris inte föreligger, eller att en faktisk kris inte upptäcks. Vidare kan det uppstå problem när flera företag räknar på samma faktiska förbrukning. Sammantaget kan missvisande data göra mer skada än nytta om slutsatser baseras på dessa.

2. Plattformen kommer att innehålla känsliga data i stora mängder, vilket riskerar att göra den till föremål för olika typer av hot. I Artikel 34 beskrivs att plattformen ska vara inom en säker miljö och i skäl 88 beskrivs säkerhetsfrågorna mer i detalj. Anonymitet ska gälla för data via aggregering, men på många områden finns få aktörer, vilket kan skapa möjlighet att implicit identifiera dessa. Det är ofrånkomligt att se både detta och andra hot som potentiella risker med B2B-plattformen. Riskerna behöver beaktas och vägas mot förväntade vinster.
3. Plattformen förefaller skapa administrativa kostnader utan ett tydligt värde för företagen. Vidare är det otydligt vad ett deltagande faktiskt innebär, där skäl 95 specificerar aktivt deltagande som tillräckligt för att inte kunna krävas på information i en krissituation. Det skulle kunna leda till att företag som egentligen inte vill delta kommer att delta minimalt för att slippa andra krav, vilket skulle få konsekvenser för hur den data som finns kan användas. En löpande och systematisk kartläggning av värdekedjan skapar frågor kring huruvida det är ett proportionerligt arbetssätt och om tillräcklig säkerhet för detta enligt punkt 2 är på plats. Avslutningsvis ges kommissionen långtgående befogenheter att kräva information från enskilda företag och möjlighet att bötfälla dem om de inte vill lämna ut data. Detta väcker frågor vad som är nödvändigt utifrån säkerhetsaspekten i förhållande till goda villkor för företagen. Endast vetskapen att sådan information kan begäras in av kommissionen, skulle kunna göra företag mindre villiga att ha produktion i EU, vilket i sin tur motverkar andra syften i halvledarakten 2.0.

Tillväxtverket anser att skrivningarna i artikel 38 behöver förtydligas. Av artikeln framgår som ovan redogjorts för att kommissionen under vissa förutsättningar kan begära information från företag som är verksamma i värdekedjan för halvledare och inte ingår i B2B-plattformen, eller direkt av B2B-plattformen. En sådan begäran kan förenas med böter. Av föreslagen lydelse framgår inte vilken typ av information som kan begäras eller om redan en sådan begäran om information kan överklagas. För det fall en begäran riktas mot B2B-plattformen behöver det förtydligas om det är B2B-plattformen eller de däri deltagande företagen som har att betala eventuella böter. Tillväxtverket noterar i sammanhanget att definitionen av värdekedja för halvledare, i artikel 2.6, är vid och att bestämmelsen potentiellt kan komma att vara tillämplig på en stor mängd företag.

Tillväxtverkets samlade bedömning är att insamling av data av den föreslagna omfattningen är känslig. Det är möjligt att samma mekanism för förvarning kan åstadkommas genom månadsvisa enkäter eller liknande. Detta skulle förmodligen också innebära en avsevärt lägre kostnad för företagen.

Samtantaget förespråkar Tillväxtverket att, om en B2B-plattform ska implementeras, så ska administration och oförutsägbarhet minimeras, samtidigt som strikta krav och potentiella påföljder så som böter bör undvikas så långt det är möjligt.

I Riskutsatta sektorer

Av förslaget framgår att i riskutsatta (*eng. risk-prone*) sektorer kan kommissionen, under vissa förutsättningar, anta en genomförandeakt som ska initiera ett antal åtgärder inom identifierade sektorer, för att hantera risker i försörjningskedjan för

halvledare. Föreslagna åtgärder är bland annat riskbedömningar, upphandling av halvledare samt lagerhållning. Tillväxtverket ifrågasätter nyttan av förslaget. Tillväxtverket anser att berörda aktörer, så som företag och upphandlande enheter, själva har den kompetens som krävs för att avgöra vilken riskhantering som är mest effektiv och lämplig utifrån exempelvis ett företags ekonomiska situation.

Två exempel på föreslagna åtgärder är upphandling av halvledare och lagerhållning. Att upphandla enklare komponenter skulle i teorin fungera, men givet att detta skulle ske vid enskilda tillfällen så kommer förslaget med största sannolikhet endast att leda till fördröjningar. När det gäller mer specifika komponenter kommer detta innebära ännu större utmaningar, eftersom sådana komponenter är unika. Avseende lagerhållning anser Tillväxtverket att detta förslag bör strykas helt eller att det bör specificeras att kommissionen ska kunna kräva en sådan åtgärd endast i väl definierade undantagsfall.

Tillväxtverket ser alternativa möjligheter till hur kommissionen kan stötta företag i deras riskhantering. En sådan möjlighet kan vara att kommissionen reserverar produktionskapacitet hos viktiga leverantörer för att säkerställa leveranser till användare inom EU. Detta förfarande används av stora förbrukare av komponenter. Att säkra en viss produktionskapacitet är ett proaktivt sätt att garantera leveranser. Inget företag inom EU torde vara stort nog att kunna göra detta på egen hand. I USA har staten gått in och köpt aktier i Intel i samma syfte, dvs. för att säkerställa att amerikanska företag får tillgång till komponenter (CIO Analytics, 2025). Mot bakgrund av det ser Tillväxtverket ett sådant agerande som ett förfarande för EU att, istället, överväga att göra för alla användare eller för vissa sektorer, såsom försvar eller energiförsörjning. Detta behöver dock studeras närmare.

Referenser

CIO Analytics (2025). Amerikanska staten blir delägare i Intel – köper 10% av bolaget. Online på: [Amerikanska staten blir delägare i Intel – köper 10 procent av bolaget - CIO Analytics](#) (Hämtad 2026-08-19).

IVA (2026). Halvledare: En teknikrapport inom Svenska framtider om halvledarområdet. Kungliga Vetenskapsakademien, Stockholm.

Reuters (2026). [Korea taps Samsung, SK Hynix in \\$576 billion AI-chip drive to cement global leadership | Reuters](#) (hämtad 2026-08-19).

SIA (2026). America's Chip Resurgence: Over \$820 Billion in Semiconductor Supply Chain Investments. Semiconductor Industry Association. Online på: [Semiconductor Supply Chain Investments - Semiconductor Industry Association](#) (hämtad 2026-08-19).

Svensk Elektronik (2026). Sweden's national semiconductor strategy 2035.

Tillväxtverket (2023). Halvledaraktens tillämpning i Sverige.

Beslut i detta ärende har fattats av ställföreträdande generaldirektör Lars Wikström. Handläggningen har gjorts av Caroline Elfstadius, Emilie Malm, Björn Langbeck, Tim Brooks och Pontus Mattsson. Den sistnämnde har varit föredragande.

Lars Wikström

Pontus Mattsson